

I en sådan situation er sælger efter klagenævnspraksis alene berettiget til at forlange vederlag for den foretagne undersøgelse, hvis forbrugeren på forhånd er blevet gjort udtrykkeligt bekendt hermed, og foretages reparationen, kan sælgeren kun kræve reparationsudgifterne betalt af forbrugeren, hvis sælgeren på forhånd har indhentet en accept heraf fra forbrugeren. Indleveres salgsgenstanden til reparation i en eventuel garantiperiode, vil sælgeren efter klagenævnspraksis ikke kunne kræve vederlag for sin undersøgelse.

Arbejdsgruppen har ikke fundet, at spørgsmålet bør reguleres i loven. Arbejdsgruppen peger bl.a. på, at en udtrykkelig lovregel om spørgsmålet om vederlag kan indebære en risiko for, at der ikke i fornødent omfang vil kunne tages hensyn til en sags konkrete omstændigheder, og at der dermed opstår risiko for meget »firkantede« løsnings. En lovbestemmelse vil endvidere kunne give anledning til en række afgrænsningsproblemer med hensyn til, hvilket beløb sælgeren – forudsat, at forbrugeren på forhånd har været advaret herom – i givet fald vil kunne kræve. Der henvises til betænkningen side 130-132.

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9 (de foreslåede §§ 78-79).

5.5. Reklamationsregler

5.5.1. Gældende ret

For forbruger Købs vedkommende er spørgsmålet om reklamation i anledning af mangler reguleret i §§ 81-86. Bestemmelserne kan ikke fraviges til skade for forbrugeren, jf. § 1, stk. 2.

Købeloven indeholder en såkaldt relativ reklamationsfrist i § 81. Fristen er »relativ«, fordi dens starttidspunkt og længde afhænger af, hvornår forbrugeren opdagede eller burde have opdaget manglen. § 83 indeholder en absolut reklamationsfrist på 1 år fra salgsgenstandens overgivelse til køberen.

Efter den relative reklamationsfrist i § 81 skal en forbruger, der vil påberåbe sig en mangel, som nævnt give sælgeren meddelelse herom inden rimelig tid, efter forbrugeren har eller burde have opdaget manglen. I modsat fald taber forbrugeren retten til at gøre manglen gældende. § 81 gælder dog ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt, jf. § 82.

Der stilles ikke krav om, at forbrugeren i forbindelse med, at manglen påberåbes, skal angive, hvilken beføjelse der gøres gældende. En såkaldt neutral re-

klamation er således tilstrækkelig til at afbryde fristen i § 81. Forbrugeren vil dog være forpligtet til på sælgers forespørgsel at tilkendegive, hvilken beføjelse han vil gøre gældende. Ved undladelse heraf kan forbrugers mulighed for at gøre (i hvert fald) hævebeføjelsen gældende bortfalde. Forholder forbrugeren sig passiv i længere tid efter at have reklameret, kan dette endvidere føre til, at han i det hele fortaber retten til at gøre mangelsbeføjelser gældende, også selv om han ikke har modtaget en forespørgsel fra sælgeren. Forbrugers krav forældes endvidere efter den almindelige 5-årige forældelsesfrist i 1908-loven.

I forbruger Køb påhviler der som udgangspunkt ikke forbrugeren en egentlig pligt til at undersøge salgsgenstanden. Dette indebærer, at reklamationsfristen efter § 81 i almindelighed først vil begynde at løbe, når forbrugeren på anden måde bliver opmærksom på manglen, eller ikke ved almindelig agtpågivenhed kunne undgå at blive opmærksom herpå i forbindelse med almindelig brug af varen.

Forbrugeren skal reklamere inden rimelig tid. Afgørelsen af, hvor lang frist forbrugeren har, må bero på en konkret vurdering, og individuelle forhold hos forbrugeren kan medføre, at fristen forlænges. I almindelighed må forbrugeren have tid til at kunne overveje sin stilling og eventuelt rådføre sig med andre, før forbrugeren retter henvendelse til sælgeren. Omvendt kan konkrete omstændigheder føre til, at forbrugeren må reklamere meget hurtigt, eksempelvis hvis det solgte er undergivet store prissvingninger.

Reklamerer forbrugeren for sent, indebærer dette som udgangspunkt, at forbrugeren taber retten til at gøre manglen gældende. Hvis sælgeren ikke gør indsigelse mod den for sene reklamation, men inddrager sig i realitetsforhandlinger med forbrugeren vedrørende reklamationens berettigelse, vil reklamationen imidlertid blive tillagt retsvirkning.

Bevisbyrden for, at der er afgivet reklamation, og at dette er sket rettidigt, påhviler forbrugeren. Forbrugers reklamation efter § 81 har retsvirkning, selv om den forsinkes eller bortkommer under forsendelsen, jf. lovens § 86.

Efter den absolutte reklamationsfrist i købelovens § 83 skal køberen meddele sælgeren, at køberen vil påberåbe sig en mangel inden 1 år fra salgsgenstandens overgivelse til ham. I modsat fald kan køberen ikke gøre manglen gældende, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed. Er der tale om køb af byggematerialer, er fristen dog 5 år regnet fra byggeriets aflevering, dog højst 6 år fra overgivelsen af materialerne til køberen, jf. § 83,